

Wezelhof, Mol

Programma van Maatregelen

Auteur:

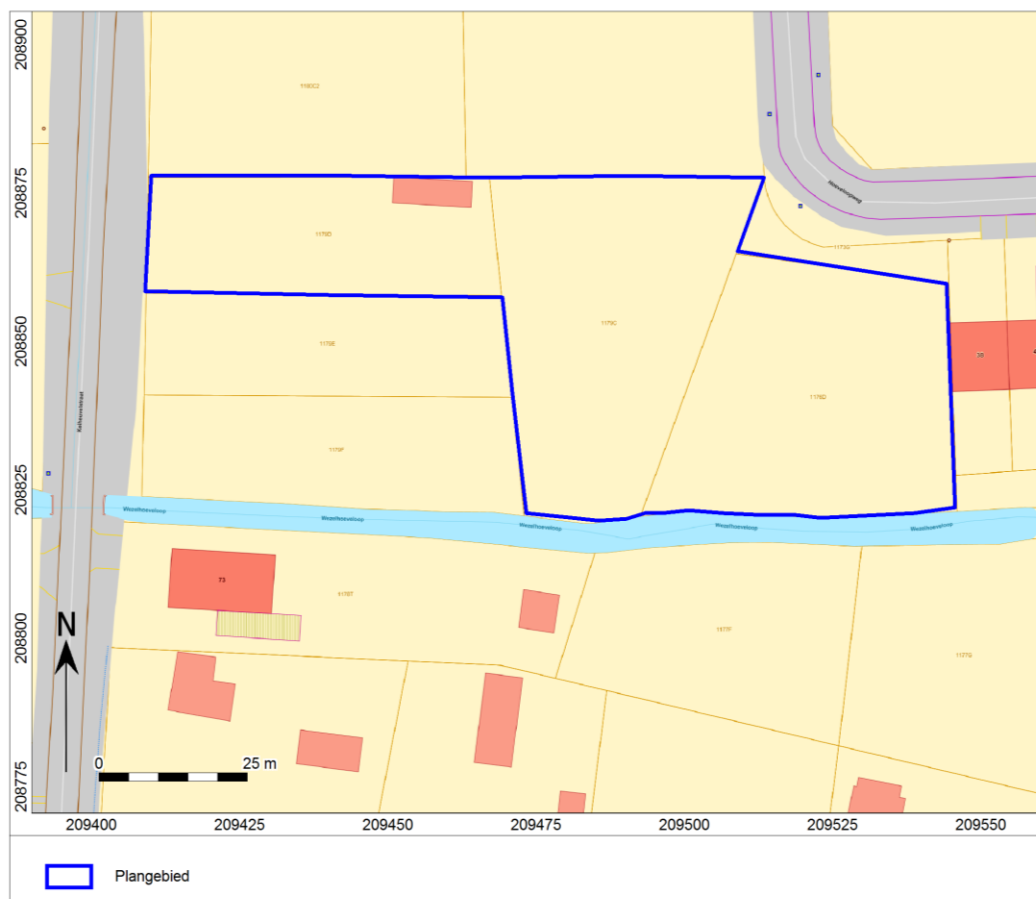
R.R. Datema (veldwerkleider)

Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in juni 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Wezelhof in Mol (afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouw van een rij sociale woningen met bijbehorende infrastructuur. De oppervlakte van het plangebied is ongeveer 3144 m², de bodemingrepen vinden plaats op zo'n 2875 m².

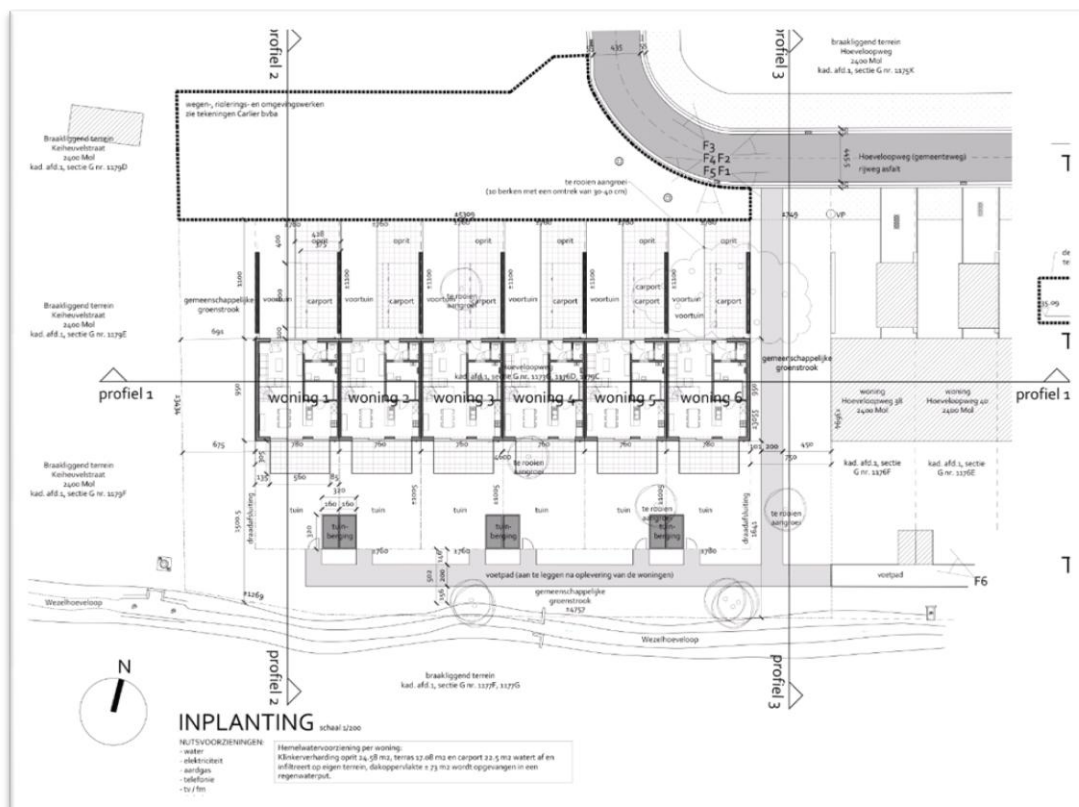

Afb. 1. Begrenzing van het plangebied.

Op het oostelijk deel van het plangebied zal na het rooien van een aantal bomen en het aanbrengen van een ongeveer 50 cm dikke ophogingslaag een rijtje van zes woningen worden gebouwd. De achtertuinten grenzen bijna tot aan de beekloop. In de voortuinen komt een carport. Als fundering van de woningen zal zeer waarschijnlijk een strokenfundering worden toegepast waarvan het aanzetpeil op 80 cm onder het huidige maaiveld komt.

De woningen zullen bereikbaar zijn via een vanaf de verder westelijk gelegen Keiheuvelstraat aan te leggen toegangsweg. Volgens plan heeft deze een breedte van 5 m met aan weerszijden een 3,5 m brede strook met beplanting (afb. 2, overzicht en uitsneden Inplanting en Terreinprofielen).

Onder de zuidhelft van de weg door het westelijk deel van het plangebied zal een riolering worden gelegd, evenals onder de flankerende groenstroken. De bodem van de sleuven zal op 180, respectievelijk 90 cm beneden het huidige maaiveld komen te liggen. Ook langs de westzijde van het bouwblok komen rioleringsbuizen op 90 cm – mv (afb. 3, rioleringsplan met drie uitsneden).

Afb. 2. Overzicht van de toekomstige situatie van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde onderzoek

Voor het plangebied is een bureaustudie en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de geraadpleegde aardwetenschappelijke bronnen blijkt dat rond het plangebied het Tertiair wordt afgedekt door fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Het betreft deels omgewerkte afzettingen van het Rijn-systeem. De dikte ervan varieert van 3 tot 10 m. Op het fluviatiele pakket kunnen eolische afzettingen voorkomen van het Weichseliaan of mogelijk Vroeg-Holocene en/of hellingafzettingen van het Quartair. Zoals de kaart aangeeft, kunnen deze plaatselijk ontbreken. De aanwezigheid van grind op 70 cm diepte in boringen in de omgeving doet vermoeden dat hier geen dekzand voorkomt.

Op het oudere fluviatiele pakket liggen fluviatiele en mogelijk ook perimariene afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Deze zijn gevormd door een van de lopen van de Nete die vrijwel oost-west stroomde en uitmondde in de Schelde.

De bodemkaart wijst uit dat het plangebied ligt in een zeer natte lemig zandbodem. Langs de zuidrand van het terrein stroomt de Wezelhoeveloop, een beek behorend tot het Netesysteem. Op de DTM is te zien dat het plangebied iets afloopt in zuidelijke en westelijke richting.

De natte bodems zijn vermoedelijk geleidelijk ontstaan aan het begin van het Holoceen toen het klimaat verbeterde. Tijdens de koude omstandigheden gedurende het Laat-Pleistoceen (ijstijd) was de bodem permanent bevroren en stond het grondwaterpeil veel lager.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Op grond van het bureauonderzoek is er een verwachting op archeologische resten uit het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum. De resten kunnen bestaan uit strooiingen van lithisch materiaal en sporen van kampvuurtjes. Vanaf het Neolithicum tot aan de jaren '50 van de vorige eeuw was het gebied niet tot nauwelijks geschikt voor bewoning of landbouw. Historisch kaartmateriaal vanaf de 18de eeuw laat zien dat de zone langs de Wezelhoeveloop bestaat uit natte graslanden, heide en broekbos.

Om meer inzicht te krijgen in de bodemopbouw, de intactheid van de bodem en de mogelijke aanwezigheid van archeologische indicatoren is een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Op grond van zes boringen wordt geconcludeerd dat de natuurlijke ondergrond bestaat uit verspoelde, holocene beddingafzettingen afgedekt met een 30-40 cm dikke, humeuze bouwvoor. Bodemkundig betreft het een zeer natte, lemige zandbodem met een A-C bodemprofiel.

De top van het pleistocene dekzand is nergens meer binnen 125 cm –mv intact aangetroffen. Dit waarschijnlijk als gevolg van fluviatiele erosie door de meanderende Wezelhoeveloop. Daarmee zijn archeologisch relevante afzettingen niet meer aanwezig.

- *Impactbepaling*

Op twee percelen grasland langs de noordoever van de Wezelhoeveloop in Wezel, een buurtschap in het zuidoosten van de gemeente Mol, zal een rijtje van zes woningen worden gebouwd. Deze worden ontsloten door een vanaf de verder westelijk gelegen Keiheuvelstraat aan te leggen straat. Voorafgaand aan de bouw zal het laag gelegen terrein ongeveer 50 cm worden opgehoogd. Voor de afvoer van riool- en hemelwater worden rioolbuizen gelegd op 90 cm diep (langs de toegangsweg) tot 180 cm diep (onder de toegangsweg en langs de westzijde van het bouwblok. Langs de randen van het gebied wordt ter afscheiding beplanting aangebracht.

- *Potentieel tot kennisvermeerdering*

De archeologische verwachting voor te verwachte intacte vondstcomplexen uit de oudere Steentijden kan op grond van het landschappelijk bodemonderzoek verder worden afgeschaald. De toekomstige planontwikkeling zal geen intacte archeologische waarden aantasten. Verder onderzoek zal weinig of geen kenniswinst opleveren.

3 Advies op basis van de resultaten

Geconcludeerd kan worden dat het plangebied voldoende is onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het terrein. Een verkennend archeologisch booronderzoek voldoet niet om dit nader te onderzoeken, omdat hiermee puntlocaties in een beekdal of greppels niet kunnen worden waargenomen, tevens zullen kleine vuursteenvindplaatsen niet meer intact zijn. Veldkartering zal door de begroeiing geen inzicht geven in de aanwezigheid van sporen.

Het plangebied is voldoende onderzocht. Verder onderzoek zal weinig of geen kenniswinst opleveren.

Vlaams Erfgoedcentrum adviseert daarom het gebied vrij te geven voor de geplande werken.

Niet uit te sluiten is echter dat in het plangebied watergerelateerde resten te vinden zullen zijn, zoals bijvoorbeeld rituele deposities (beekoffer), beschoeiingen of bruggen. Deze puntlocaties en lijnelementen zijn niet goed op te sporen en kunnen tijdens uitvoering van de werken bij toeval aan het licht komen.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.